

**Kurss (5 ak. st.): Ievads ekonomikas attīstības stratēģijā
Terminoloģija**

Termiņš	Skaidrojums (latviešu/angļu val.)
<p>Viedā specializācija</p> <p><i>Smart specialization</i></p>	<p>Viedā specializācija ir konkrētajai vietai specifiska politikas plānošanas pieeja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ko raksturo stratēģisku politikas intervences jomu noteikšana un efektīvi uzraudzības mehānismi; ▪ kas pamatojas uz ekonomikas stipro pušu un potenciāla analīzi un uzņēmējdarbības atklājuma procesu (<i>entrepreneurial discovery process EDP</i>) ar plašu iesaistīto pušu līdzdalību; ▪ kas ir uz āru vērsta, ar plašu skatu uz inovācijām; ▪ un kas ietver tehnoloģiju virzītu attīstību, bet ne tikai. <p><i>Smart Specialization is a place-based approach characterized by the identification of strategic areas for intervention based both on the analysis of the strengths and potential of the economy and on an Entrepreneurial Discovery Process (EDP) with wide stakeholder involvement. It is outward-looking and embraces a broad view of innovation including but certainly not limited to technology-driven approaches, supported by effective monitoring mechanisms. Smart specialization strategy means putting in place a process whereby such a dynamics of new specialty development can be facilitated thanks to targeted government intervention in order to support in a preferential way the most promising new activities in terms of discovery, spillovers and structural changes.</i></p> <p>Read more here: http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/what-is-smart-specialisation-</p>
<p>Viedās specializācijas jomas</p> <p><i>Smart specialization areas</i></p>	<p>Piecas viedās specializācijas jomas 1) identificē un nodrošina zināšanu attīstību zinātņu apakšnozarēs, kurām ir vislielākais potenciāls tautsaimniecības konkurētspējas uzlabošanā; un 2) nodrošina platformu diskusijām starp nozaru un pētniecības organizācijām un augstskolām publisko ieguldījumu prioritāšu noteikšanai, instrumentu izstrādei un progresa monitoringam:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zināšanu ietilpīga bioekonomika (<i>Knowledge intensive bioeconomics</i>) 2. Biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, biofarmācija un biotehnoloģijas (<i>Biomedicine, medical technologies, biopharmacy and biotechnologies</i>) 3. Viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas (<i>Smart materials, technology and engineering systems</i>) 4. Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas (IKT) (<i>Information and communication technologies (ICT)</i>) 5. Viedā enerģētika (<i>Smart energetics</i>)

**Kurss (5 ak. st.): Ievads ekonomikas attīstības stratēģijā
Terminoloģija**

<p>RIS3 monitorings</p> <p><i>RIS3 monitoring</i></p>	<p>Monitoringa sistēmas mērķis ir nodrošināt publisko ieguldījumu RIS3 mērķu sasniegšanā efektivitāti, ilgtspēju un sabiedrisko vērtību. Tās uzdevums ir dot iespēju lēmumu pieņēmējiem novērtēt ieguldījumu ietekmi un nepieciešamības gadījumā veikt izmaiņas stratēģijā vai tās īstenošanas instrumentos. Monitoringa sistēma ir veidota, lai sekotu RIS3 mērķu sasniegšanai trīs līmeņos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. RIS3 virsmērķi, 2. RIS3 makro līmeņa rādītāji, 3. RIS3 mikro līmeņa rādītāji. <p>Monitoringa sistēma paredz iespēju pārskatīt noteiktās prioritātes un pasākumus, ļaujot aptvert plašāku Latvijas attīstības kontekstu un nodrošināt elastīgu pielāgošanos izmaiņām tautsaimniecībā. Latvijas RIS3 monitoringa process ietver trīs darbības virzienus – 1) RIS3 progresa analīze, kas ietver datu vākšanu, analīzi un progresa ziņojumu gatavošanu, 2) RIS3 programmu pārvaldību, tajā skaitā publisko diskusiju regulāru organizēšanu un 3) P&A&I nozaru pārvaldības un analītiskās un prognozēšanas spējas kapacitātes veidošanu.</p>
<p>Rīcībpolitikas instrumenti</p> <p><i>Policy instruments</i></p>	<p>Rīcībpolitikas instrumenti – rīki, ar kuru palīdzību tiek īstenota politika; tie iekļauj finanšu un nefinanšu instrumentus. <i>Policy instruments - the means by which public policy is put into practical effect (financial, non-financial).</i></p>
<p>Rīcībpolitikas pasākumu kopums</p> <p><i>Policy mix</i></p>	<p>Politikas pasākumu kopums - dažādu politikas pasākumu savstarpējā mijiedarbība un sasaiste (sinerģija), kas ietekmē attiecīgo politikas rezultātu sasniegšanu. <i>Policy mix - the interactions and interdependencies between different policies as they affect the extent to which intended policy outcomes are achieved.</i></p>
<p>Strukturālās reformas</p> <p><i>Structural reforms</i></p>	<p>Savstarpēji saskaņotas, plānveidīgas, finansiāli, sociāli un politiski izvērtētas, kā arī ar ieinteresētajām pusēm un sabiedrību izdiskutētas izmaiņas noteiktās valsts politikas jomās, kas ir vērstas uz to, lai kāpinātu valsts konkurētspēju un nodrošinātu valsts attīstības mērķu sekmīgāku sasniegšanu. Tādējādi strukturālās reformas vienlaikus ietver attīstības vīzijas un mērķu pārskatīšanu, to sasniegšanas veidu pārskatīšanu, kā arī izpildstruktūras (institucionālās struktūras) un darbības veida (procesu) pārskatīšanu. Vairāk lasīt šajā saitē: http://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/images-legacy/pkc_rokasgramata_090316_web.pdf</p>
<p>STEM</p>	<p><i>Science, Technology, Engineering, and Mathematics</i> – dabaszinātņu, tehnoloģiju, inženierzinātņu un matemātikas nozares.</p>

**Kurss (5 ak. st.): Ievads ekonomikas attīstības stratēģijā
Terminoloģija**

<p>Radoša destrukcija</p> <p><i>Creative destruction</i></p>	<p>“Radoša destrukcija” process, kurā uzņēmēji, meklējot jaunas peļņas iespējas, rada jaunus produktus vai tehnoloģijas, kas aizstāj esošos, un kas uzņēmumiem ļauj izkonkurēt citam citu.</p> <p>Uzņēmējspēja vai uzņēmēja gars (vācu val. <i>Unternehmergeist</i>) – uzņēmēju centieni darīt jaunas lietas, vai jau esošas lietas darīt jaunus veidos.</p> <p><i>Creative destruction refers to the incessant product and process innovation mechanism by which new production units replace outdated ones.</i></p>
<p>Kopējā faktoru produktivitāte</p> <p><i>Total Factor Productivity</i></p>	<p>Ekonomikas izaugsmes ātrums ir atkarīgs no Total Factor Productivity (TFP) pieauguma ātruma, ko nosaka tehnoloģiju progresa pieauguma ātrums.</p> <p>Kanāli, caur kuriem ekonomikas faktori ietekmē tehnoloģiju progresu un attiecīgi ilgtermiņa ekonomikas izaugsmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cilvēkkapitāls pieaug caur izglītību un sadarbības tīkliem; - Fiziskais kapitāls pieaug caur uzkrājumiem; - Intelektuālais kapitāls pieaug caur inovācijām. <p>Kopējo produktivitāti pozitīvi ietekmē produktu daudzveidības pakāpe.</p>
<p>Endogēnā (iz)augums</p> <p><i>Endogenous growth</i></p>	<p>Ekonomikas teorija, kas par ilgtermiņa izaugsmes avotu uzskata cilvēku ekonomiskās aktivitātes, kas rada jaunas tehnoloģiskās zināšanas. Izaugsmes apjomu nosaka faktori, kas iekšēji ekonomikas sistēmai – faktori/spēki, kas pārvalda iespējas un stimulus radīt tehnoloģiskas zināšanas. Izaugsmi stimulē investīcijas cilvēkkapitālā, inovācijās un zināšanās.</p> <p>Rīcībpolitikai ir nozīme: subsidēta pētniecība (P&A) un izglītība palielina izaugsmes tempu, jo palielina stimulu inovācijām.</p>
<p>Zināšanu daba, pārplūdes efekts, pozitīvas blaknes</p> <p><i>Know-how, Spillover effect, Positive externalities</i></p>	<p>Idejām ir paradoksāla daba - tās nav publiski labums, bet privāts, piederošs konkrētiem uzņēmumiem. Tai pašā laikā vienas un tās pašas zināšanas un idejas var lietot daudzi. Privātās investīcijas tehnoloģiju attīstībā stimulē patentu tiesības, kas ļauj gūt peļņu no investīcijām.</p> <p>Zināšanu ekonomikai ir raksturīgas ekonomisko aktivitāšu pozitīvās blaknes (<i>externalities</i>) un pārplūdes (<i>spillover effects</i>). Valstij ir jāinvestē idejās, jo privātie spēlētāji to dara (izaugsmei) nepietiekošā apjomā, jo nespēj atpelnīt savas investīcijas.</p>

**Kurss (5 ak. st.): Ievads ekonomikas attīstības stratēģijā
Terminoloģija**

<p>Inovāciju ekosistēma</p> <p><i>Innovation ecosystem</i></p>	<p>Ekosistēma bioloģijā ir attiecību komplekss, kas ietver teritorijas dzīvos resursus, biotopus, iemītniekus, kas tiecas uzturēt līdzsvaru. Inovāciju ekosistēma modelē attiecību kompleksa, kas veidojas starp spēlētājiem, kuru funkcionālais mērķis ir tehnoloģiju attīstība un inovācijas, ekonomisko dinamiku.</p> <p>Inovāciju ekosistēmas ietver arī materiālos resursus – finansējumu, aprīkojumu, telpas. Inovāciju ekosistēmu veido divas atšķirīgas ekonomikas – pētniecības, ko virza fundamentālā pētniecība, un komerciālā, ko virza tirgus. Tās ir netieši saistītas, jo no komercsektora nodokļu veidā iegūtos līdzekļus valdības iegulda pētniecības ekonomikā.</p>
<p>Nacionālā inovāciju sistēma (NIS)</p> <p><i>National Innovation System</i></p>	<p>NIS var definēt kā privātā sektora, augstākās izglītības institūciju, zinātnisko institūciju un valdības politikas mijiedarbības veidu, lai radītu zināšanas, kuras var pārvērst jaunus produktus, tehnoloģijās vai ražošanas procesos, kas sekmē uzņēmumu konkurences priekšrocības.</p>
<p>Cilvēkkapitāls</p> <p><i>Human capital</i></p>	<p>Cilvēki ar tiem piederošajām zināšanām, prasmēm un sociālajām saitēm (paziņām), ko tie ir uzkrājuši izglītības un profesionālās dzīves laikā. Plašāki sociālo saišu tīkli nozīmē vairāk iespēju un piekļuvi daudzveidīgākiem resursiem.</p>
<p>Uztveršanas spēja</p> <p><i>Absorptive capacity</i></p>	<p>Sabiedrības spēja saprast, novērtēt un izmantot citur radītas zināšanas. Tā balstās uz sabiedrības iegūto un uzkrāto zināšanu bāzes. Piemēram, ja sabiedrībā ir plaši apgūtas STEM zināšanas un noris aktīva vietējā pētniecība, ir vieglāk saprast un pārņemt citur radītas tehnoloģijas. Labas svešvalodu un kultūru zināšanas atvieglo darbu ar ārvalstu partneriem un klientiem. Kompāniju menedžmenta zināšanas par modernajām vadības metodēm un publiskā sektora izpratne par moderno regulējumu ļauj izveidot ārvalstīs radītajām tehnoloģijām nepieciešamās sociālās struktūras, pakalpojumus un pārvaldi. Sabiedrības uztveršanas spēju ņem vērā potenciālie ārvalstu investori.</p>
<p>Inovācija</p> <p><i>Innovation</i></p>	<p>Zinātniskās, tehniskās, sociālās, kultūras vai citas jomas idejas, kas tiek īstenotas jaunos produktos, procesos, pakalpojumos, jaunās tehnoloģijās, organizatoriskajos vai mārketinga uzlabojumos, jaunās vai uzlabotās metodēs.</p>
<p>Koordinācijas izmaksas</p> <p><i>Coordination costs</i></p>	<p>Darbs, laika un resursu patēriņš, kas ir nepieciešams, lai dažādi cilvēki vai organizācijas vienotos un saskaņotu savas darbības. Koordinācijas izmaksas pieaug, ja indivīdi neuzticas viens otram, ir ar savstarpēju nepatiku vai ar dažādu izpratni. Piemēram, runā dažādās valodās, ir no dažādām valstīm, kultūrām vai sociālajiem slāņiem, ir mācījušies dažādās skolās, ar pieredzi dažādās nozarēs. Ģeogrāfiskais attālums palielina koordinācijas izmaksas, ikdienas kontakts tās samazina.</p>

**Kurss (5 ak. st.): Ievads ekonomikas attīstības stratēģijā
Terminoloģija**

<p>Tirgus atklāšanas izmaksas</p> <p><i>Market discovery costs</i></p>	<p>Izmaksas, kas saistītas ar potenciālo tirgu izpēti un iekarošanu gan ģeogrāfiskajā, gan produktu vai pakalpojumu dimensijās. Tirgus atklāšana ietver gan zināšanu iegūšanu par tirgus potenciālu (t.i., pieprasījumu un cenu), gan patērētāju vēlmēm un kultūru, gan par piegādes un pārdošanas izmaksām, par potenciālajiem partneriem un darbības organizēšanu attiecīgajā tirgū, biznesa kultūru, regulējumu un darbu ar publiskajām institūcijām.</p> <p>Neesoša vai nepazīstama tirgus atklāšanas izmaksas bieži ir lielākas, nekā uzņēmumam būtu ekonomiski izdevīgi. Ja tirgus ir atklāts, nākamajiem uzņēmumiem tajā ir vieglāk darboties. Tāpēc bieži šīs izmaksas palīdz segt publiskais sektors (gan tieši, gan sniedzot pakalpojumus).</p>
<p>Industrijas klasteris</p> <p><i>Industry cluster</i></p>	<p>Vienā ģeogrāfiskajā reģionā izvietotas līdzīgas vai saistītas firmas, kurām ir kopējs tirgus, tehnoloģijas vai līdzīgas nepieciešamās prasmes. Šādas firmas bieži ir vai nu konkurenti, vai klienti viena otrai. Veidojas firmu simbioze: katra atsevišķā uzņēmuma attīstība ir atkarīga no tā, cik veiksmīgi darbojas pārējie un cik cieša sadarbība starp tām veidojas.</p> <p>Lielāki industriālie klasteri ietver arī saistītās nozares, kā arī izglītības, pētniecības, finanšu, pārvaldes institūcijas.</p> <p>Bieži klasteru uzņēmumi veido asociācijas ("klasteri"), kas nodarbojas ar nozares kopējās attīstības plānošanu, nodrošina visiem nepieciešamos pakalpojumus, lobē nozares intereses.</p>
<p>Inovāciju nāves ieleja</p> <p><i>Innovation Death Valley</i></p>	<p>Finansējuma trūkums agrīnās tehnoloģiju izstrādes fāzēs - sākotnējo komercializācijas iespēju izpētei, tehniskā risinājuma pārbaudei un agrīnai prototipēšanai, sākotnējai tirgus izpētei.</p> <p>Šajās fāzēs vairs nav pieejami publiskie līdzekļi, kas finansē fundamentālo un lietišķo pētniecību.</p> <p>Tirgus arī vēl nefinansē šo fāzi, jo ir neprognozējami un pārāk lieli riski. Tirgus finansē vēlākas fāzes - konkrētu produktu izstrādi, mārketingu un pārdošanu.</p>
<p>Attīstības ceļu ierobežotība</p> <p><i>Path dependence</i></p>	<p>Sabiedrības un ekonomikas attīstība ir atkarīga no pagātnē pieņemtajiem lēmumiem. Attīstība ir atkarīga no jau izveidotās infrastruktūras, apgūtajām zināšanām, izstrādātajām praksēm un regulējuma, izveidotajiem kontaktiem un klientu pieraduma.</p> <p>Līdz ar to attīstība visbiežāk ir inkrementāla, t.i., neliels attīstības solis, veicot esošo procesu uzlabojumus, izstrādājot saistītos produktus vai pakalpojumus.</p> <p>Būtiskas, revolucionāras novirzes no līdzšinējās prakses prasa ievērojamas investīcijas infrastruktūrā, izglītošanā un skaidrošanā, regulējuma un politikas maiņā, jauna veida sadarbības veidošanā. Līdz ar to šāda attīstība ir reta, riskanta, taču var nest ievērojamus ieguvumus.</p>

**Kurss (5 ak. st.): Ievads ekonomikas attīstības stratēģijā
Terminoloģija**

<p>M.Portera "Priekšrocību dimants"</p> <p><i>M.Porter's Diamond of Advantages</i></p>	<p>Ekonomista Maikla Portera izstrādāts shematisks modelis, kas skaidro, kā dažādie faktori ietekmē sabiedrības un ekonomikas nozaru attīstību. Modelis skaidro, ka, analizējot nozaru attīstību, jāņem vērā:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dažāda veida resursi (faktori), tādi kā cilvēkresursi, dabas resursi, finanses, infrastruktūra, zinātne, pārvalde; 2) firmu stratēģijas: vai vērstas uz ilgtermiņa investīcijām, vai ir produktīva konkurence; 3) attīstību ietekmē arī pieprasījums - prasīgi klienti, kuru vēlmes atbilst globālajām; 4) nozare var attīstīties, ja ir labi attīstītas arī saistītās nozares (piegādātāji, pakalpojumu sniedzēji).
<p>Formulējamās zināšanas</p> <p><i>Explicit knowledge</i></p>	<p>Zināšanas, ko ir iespējams pierakstīt, tās ir kodificētas grāmatās, dokumentos, atskaitēs u.c. Zināšanas, ko ir viegli izteikt, ar tām dalīties, tās ir tieši pielietojamas praksē.</p> <p>Formulējamās zināšanas parasti ir objektīvas, racionālas, tehniskas, strukturējamas un fiksētas (nemainās), viegli dokumentējamas un iemācāmas, nav atkarīgas no zināšanu sniedzēja, nav atkarīgas no konteksta (vai šī atkarība ir paredzama) un ir izmantojamas citās situācijās.</p>
<p>Netveramās zināšanas</p> <p><i>Tacit knowledge</i></p>	<p>Zināšanas, kas ir iegūtas caur praktisko pieredzi un darbiem, t.i., tās vēl ir neformulētas, nekodificētas. Balstās uz personisko pieredzi un tver grūtāk aprakstāmos un specifiskos darba aspektus, <i>know-how</i>. Ir atkarīgas no konteksta, grūti pierakstāmas un strukturējamas.</p> <p>Netveramās zināšanas ir subjektīvas un personīgas, saistītas ar indivīda uztveri, un ir iegūtas praksē, dinamiski rodas un kļūst nederīgas. Tās ir grūti iemācīt, un tās ir interpretējamas atkarībā no zināšanu sniedzēja un konteksta. Šīm zināšanām ir augsta vērtība, jo tās var iegūt tikai personiskā saskarsmē ar zinātāju.</p>
<p>Ekonomikas izaugsme</p> <p><i>Economic growth</i></p>	<p>Process, kas nodrošina iespējas palielināt preču un pakalpojumu ražošanu valstī, kā arī fiziskā, cilvēciskā un dabas kapitāla kvantitatīvu pieaugumu.</p>
<p>Ekonomiskā attīstība</p> <p><i>Economic development</i></p>	<p>Pakāpeniskas kvalitatīvas pārmaiņas vairākās jomās, piemēram, ražošanā, izglītībā, zinātnē, kultūrā, iedzīvotāju labklājībā.</p>
<p>Normatīvā ekonomika</p> <p><i>Normative economics</i></p>	<p>Virziens ekonomikas zinātnē, kas dod ar personīgiem subjektīviem slēdzieniem un apgalvojumiem pamatotus priekšlikumus, kādai ir jābūt ekonomikas mērķu izvēlei, to īstenošanai un ekonomikas politikai.</p>
<p>Pozitīvā ekonomika</p> <p><i>Positive economics</i></p>	<p>Virziens ekonomikas zinātnē, kas atklāj un analizē dažādas objektīvās ekonomiskās likumsakarības, kuras veido ekonomiskās rīcības principu pamatu. Tā atbild uz jautājumiem: kas ir? kas bija? kas var būt?</p>

**Kurss (5 ak. st.): Ievads ekonomikas attīstības stratēģijā
Terminoloģija**

<p>Kompozīt rādītājs (indekss) <i>Composite index</i></p>	<p>Vairāku rādītāju (faktoru) svērtais vidējais lielums.</p>
<p>Strukturālā transformācija <i>Structural transformation</i></p>	<p>Process, kas saistīts ar darbaspēka un citu ražošanas resursu pārvietošanu no zemas produktivitātes uz augstas produktivitātes darbības jomām (nozārēm).</p>
<p>Struktūrpolitika <i>Structural politics</i></p>	<p>Valsts politika, kas vērsta uz efektīvu nozaru un starpnozaru proporciju veidošanu un uzturēšanu tautsaimniecībā.</p>
<p>Vertikāla politika <i>Vertical politics</i></p>	<p>Arī selektīvā politika. Tā ir politika, kas apzināti dod priekšroku atsevišķām nozarēm vai uzņēmumiem ar mērķi palielināt to konkurētspēju</p>
<p>Horizontālā politika <i>Horizontal politics</i></p>	<p>Arī funkcionālā politika. Tā ir orientēta uz izaugsmi visās nozarēs. Tās mērķis ir radīt labvēlīgu uzņēmējdarbības vidi, kas tiek panākts, veidojot efektīvāku motivācijas sistēmu, izglītības sistēmu, inovācijas sistēmu, veicinot kapitāla tirgus attīstību un infrastruktūras attīstību.</p>
<p>Diversifikācija, diversificēšana (dažādošana) <i>Diversification</i></p>	<p>Ražošanas vai eksporta diversifikācijas stratēģija ir vērsta uz konjunktūras svārstību risku mazināšanu un konkurētspējas stiprināšanu.</p>
<p>Specializācija <i>Specialization</i></p>	<p>Resursu koncentrēšana atsevišķu produktu ražošanā nozarēs, atsevišķos uzņēmumos, t.i., tas ir viendabīgu produktu vai atsevišķu tehnoloģisku darbību veikšanas process.</p>
<p>Konkurētspēja <i>Competitiveness</i></p>	<p>Spēja radīt un vairogt valsts bagātību un iedzīvotāju labklājību. Konkurētspēja ir uzņēmēju spēja mobilizēt un efektīvi izmantot produktīvos resursus, kas vajadzīgi, lai veiksmīgi piedāvātu savas preces un pakalpojumus pasaules ekonomiskajā vidē, radīt vērtīgas darbavietas, pārvaldīt un pielāgoties pārmaiņām, balstoties uz inovācijām.</p>
<p>Produktivitāte <i>Productivity</i></p>	<p>Attiecība starp saražotās produkcijas daudzumu (izlaidi) un ražošanas procesā izmantoto resursu (ražošanas faktoru) daudzumu. Produktivitāte mēra, cik efektīvi tiek izmantoti resursi (darbs, kapitāls u.c.), ražojot noteiktu produkcijas daudzumu (uzņēmumā, nozarē vai tautsaimniecībā kopumā).</p>

**Kurss (5 ak. st.): Ievads ekonomikas attīstības stratēģijā
Terminoloģija**

<p>Transformācija</p> <p><i>Transformation</i></p>	<p>Process, ko dažkārt dēvē par "kāpšanu augšup pa tehnoloģijas kāpnēm". Latvijas gadījumā pakāpeniski jāatsakās no konkurences priekšrocībām, kuru pamatā ir zemākas izmaksas, un jāpāriet uz konkurences priekšrocībām, ko nodrošina sarežģītāku preču ražošana ar augstāku pievienoto vērtību.</p>
---	---

The new industrial policy frontier

Main features	First wave 40s to mid-70s	Second wave Mid-70s to 90s	Third wave 2000s	Emerging themes 2010s
Development as/through	Industrialisation and structural change	Stabilisation, liberalisation, and poverty reduction	Global knowledge economy	Learning economy and Innovation in production
Policy target/s	Creating markets Structural change and diversification	Specialisation and modernisation (Market-led)	Innovation Increasing productivity Diversification and specialisation	Industrial ecosystem development
Policy framework	Import Substitution/Export oriented Selective industrial policies Sectors development Gradual opening to competition	The best industrial policy is "no industrial policy". Horizontal policies Exposure to competition FDI attraction	Targeted strategies in open economies Increasing national competitiveness Enabling business environment Strategic management of FDI	Smart (new selective) policies Value creation in global systems Value capture in production networks Competences/capabilities
Policy model	Top-down Centralised system National agencies/councils Developmental institutions	Minimal state (Weakening and/or dismantling of national institutions)	Multi-layered (Top-down/Bottom-up) Public-private identification of priorities. Science institutions	Multi-layered Institutions for public-private coordination Multi-level implementation Regional/cities clusters development
Policy package/s	Capital movement management Production-oriented finance National champions development Infant industry protection Hard infrastructure development Public funded research Compensation policies for lagging areas.	Innovation policies ICT diffusion Competitiveness programmes Human capital SMEs support (regional level)	Credits and grants for production development and innovation Public procurement Promotion of entrepreneurship (venture capital, angel investors and support to business capabilities) Hard and soft infrastructure Technical competences and skills development	Technology infrastructure & intermediate R&D&M institutions Manufacturing research Scaling up Strategic public procurement General purpose technologies Key enabling technologies Risk reduction Manufacturability challenges
Policy rationales	Market failures Structural coordination	Government failures > Market failures	Market failures System failures	Learning and System failures
Policy space	High room of manoeuvre and high political legitimacy of national development strategies	Reduction in the room of manoeuvre (WTO, TRIPS commitments, etc.) and low political legitimacy of national development strategies.	Moderate room of manoeuvre in traditional fields; regain of legitimacy of national development strategies	High room of manoeuvre in emerging fields

Attēls 1. Jaunā industriālā politika un tās elementi.

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Mācības finansētas no Eiropas Sociālā fonda projekta
Nr.3.4.2.0/15/l/001 "Valsts pārvaldes cilvēkresursu profesionālā pilnveide labāka regulējuma izstrādē mazo un vidējo komersantu atbalsta jomā"